

ମୋହାର

№ 11, 2016

ვარემ ცეკვი

„დილა“
112 წლისაა!

დღეს, როცა ამ გადასახედიდან
ვუყურებ, „დილა“ მართლა
დედაენაა ჩვენი შვილებისა.
ჯანსულ ჩარკვიანი,
2004

პირველად 1904 წელში ალიკ-
ლიკდი, საყვარელო „ნაკადუ-
ლო“; ნორჩი იყავი, ახალგაზ-
რდა, მაგრამ მაშინვე მისწვდი
ბავშვის სულს და გულს.

ოცმა წელმა განვლო, ოცმა
ცივმა ზამთარმა გადაიარა
შენს თავზე, ოცმა ცხელმა
ზაფხულმა გადაეგიქოლა, —
მაგრამ ისევ ნორჩი, ცოცხალი
და დამატებობელი დარჩი...
დავით კარბელაშვილი
1924

დავით კარბელაშვილი

ოქტომბრები

ჩვენი ისტორია მხოლოდ მემატიანების
მიერ როდი იწერება, ის იწერება
საყმანვილო და საბავშვო უურნალებისა და
წიგნების საშუალებითაც.
ევგენი ხარაძე
2004

დღესაც (ვით უნინ) უურნალი
„დილა“ დასტურ, ხმალამოწვდილი
დარაჯია თავისი ბეჭრული
სამშობლოსი!

ღმერთმა ქნას (და მწამს, — ეს
ასეც იქნება!) — უურნალ „დილას“
(ვითარცა აქამომდე) კვლავაც
ეროვნული სულისკვთებით
აღეზარდოს თავისი ნორჩი
მეოთხველი!

მუხრან მაჭავარიანი,
2004

დაგელოცოთ „დილა“
— მშვენიერი, ძვირფასო
მეგობრებო, მკითხველი
და კეთილის მსურველი ნუ
დაგილიოთ!
საქართველოს „ლიტერატურული
საკართველოს“ რედაქცია
2016 წ.

მიმდევა

შემოდგომა

წვიმა ტოტზე ქანაობს,
ქარი ზუზუნს ვერ მორჩია,
ტყე გაყვითლდა, სიმწვანე
ალაგ-ალაგ შემორჩია.
მუხამ ჩაიბუტბუტა:
— ეჱ, რა ძლიერ აცივდა,

და ცრემლები მიწაზე
ჭრელ ფოთლებად დასცვივდა.
ნელა-ნელა ზამთრდება,
სითბო დადის ნულამდე,
დათვისთვის სულ ერთია,
სძინავს გაზაფხულამდე.

შემოდგომა ძალიან ფერადი და ლამაზია. შეამოწმე, როგორ ერკვევი
ფერებში?

1

ბუნებაში არსებობს ძირითადი და შედგენილი
ფერები. რომელია ძირითადი ფერები?

- ა. წითელი, ყვითელი, ლურჯი;
- ბ. წითელი, მწვანე, ყავისფერი;
- გ. ლურჯი, ვარდისფერი, თეთრი.

2

რომელი ფერების შერევით
შეგვიძლია მივიღოთ მწვანე?

- ა. ლურჯისა და თეთრის;
- ბ. ლურჯისა და ყვითლის;
- გ. თეთრისა და შავის.

3

რომელ ფერს ჰქვია რუხი?

- ა. შავს;
- ბ. ნაცრისფერს;
- გ. ყავისფერს.

4

რომელი ფერების შერევით
შეგვიძლია მივიღოთ ვარდისფერი?

- ა. წითლისა და თეთრის;
- ბ. ნარინჯისფერისა და თეთრის;
- გ. ყავისფერისა და თეთრის.

3 კვირატიანი

ალექსი მხატვარი

ჩატოშ გამორთან ლო კო კინები ნუმაში

ერთი პატარა ქალაქის ერთ პატარა სკვერში, ბრონეულის ბუჩქის ტოტებზე, ლოკოკინების ოჯახი ცხოვრობდა: დედა, მამა, ბებია და მისი შვილი შვილი – პატარა ლოკოკინა ბებე. დედა და მამა ლოკოკინა სულ სამსახურში იყვნენ, დილით ადრიანად რომ წავიდოდნენ, მოსალამოებულზე ბრუნდებოდნენ. ხან ამინდი აფერხებდათ, ხან კი ქალაქის ქუჩებში მანქანების გადატვირთული მოძრაობა: მთელ საათს ანდომებდნენ ქუჩაზე გადასვლას. ამი-

ტომაც პატარა ბებე სულ ბებიასთან იყო. ძალიან უყვარდათ ერთმანეთი.

ერთხელ ბებე და ბებო სასეირნოდ გავიდნენ. წინ ბებო მიდიოდა, პატარა ლამაზი ქოლგით ხელში, რომელსაც მზისგან დასაცავად მუდამ თან ატარებდა.

– შვილო, ბებე, გთხოვ, დინჯად იარე, ხომ ხედავ, ხანში შევედი და სწრაფი სიარული მიჭირს, – გააფრთხილა ბებიამ შვილი შვილი.

ლოკოკინები დინჯად მიუყვებოდ-

ნენ სკვერს. სად იყო და სად არა, ბაღში მონადირე ძალლი რიჩარდი გამოჩნდა. ლოკოკინების დანახვაზე ყეფა ატეხა და წინ გადაეღობა. ბებომ და ბებემ ძლივს მოასწრეს ნიუარებში შემალვა. რიჩიმ ყეფით გული რომ იჯერა, კმაყოფილმა მოავლო არემარეს თვალი და გამარჯვებული სახით სადღაც გაუჩინარდა. შეშინებულმა ბებომ ძლივს გამოყო თავი ნიუარიდან, სათვალე გაისწორა და ბებეს გახედა. ბებე არსად ჩანდა. დაღონდა მოხუცი, ნერვიულობისგან გულმა ბაგაბუგი დაუწყო; სად უნდა გამქრალიყო ეს ბავშვიო, საგონებელში ჩავარდა. უცბად ხედავს, გზაზე ჭრიჭინა მოხტის. შენუხებული ლოკოკინის დანახვაზე შეჩერდა და ჰკითხა:

– რამ დაგაღონა, ბებო?

– ჩემი შვილიშვილი ბებე დავკარგე, შემთხვევით, ხომ არ გინახავს? გადამრევს ეს ბიჭი, ნერვიულობისგან ლამის გული გამისკდეს.

– არ იდარდო, ბებო, მე დაგეხმარები ბებეს პოვნაში, – დააიმედა ჭრიჭინამ, ჰაერში შეათამაშა ფრთები, უკანა ფეხები მძლავრად დაჰკრა ბალახის ღეროს და მაღლა აფრინდა. ბევრი იფრინა თუ ცოტა, იქვე, ჩეიკვების ბუდესთან დაფრინდა. ბედად, ჩეიკვები ბუდეში ისხდნენ და ქვეყნის ამბებზე ჭორაობდნენ. რომ შეიტყვეს ჭრიჭინასგან ბებეს გაუჩინარების ამბავი, შენუხდნენ – საწყალი ბავშვი, ნეტა სად დაიკარგაო? მთელი სკვერი და მისი შემოგარენი შემოიფრინეს, მაგრამ მის კვალს ვერსად მიაგნეს.

საწყალი ბებე კი, ვიდრე ბებო ნიუარაში იყო შეყუული, მეეზოვის მოქნეულმა ცოცხმა იქვე, შადრევანში გადაისროლა (ამიტომ არის საჭირო შადრევნებისთვის დაბალი დამცავი ღობის გაკეთება); ლამაზად მოშუშხუნე შადრევანმა ლოკოკინა თუთის ხის ტოტზე ატყორცნა; თუთის ხემ იუკადრისა და პატარა ბებე ბაყაყების გუბეში გადაისროლა. ლოკო-

კინა წყლის ფსკერისკენ დაეშვა და, რომ არა კეთილი ბაყაყები, იქიდან ვეღარც ამოვიდოდა. სასწაულით გადარჩენილ, გალუმპულ ბებეს სწორი გზის პოვნაში ჩეიკვები დაეხმარნენ და, როგორც იქნა, ბებიასთან მიიყვანეს.

– იცი, ბებო, რამდენი ვიმოგზაურე? ჯერ მეეზოვის ცოცხმა შადრევანში გადამისროლა, მერე იქიდან თუთის ხეზე აღმოვჩნდი, საიდანაც პირდაპირ ბაყაყების გუბეში ჩავხტი. კეთილი ბაყაყების დახმარებით ნაპირზე გამოვცურე და შენთან მოვედი. სულ სველი ვიყავი, იცი, რა სწრაფად დავდიოდი?! – სხაპასხუპით ჰყვებოდა თავის თავგადასავალს ბებე.

ბებოს გაეცინა და მიეფერა:

– ჩემო ჭკვიანო ბიჭო, სულ დამავიწყდა, გამეფრთხილებინე, წვიმიან და სველზედაპირზე ადვილად დასრიალებენ ლოკოკინები, იცი, რატომ?

– არა, ბებო, არ ვიცი, – უპასუხა დაინტერესებულმა ბებემ.

– იმიტომ, რომ წვიმაში და წყალში მინაზე ხახუნის ძალა მცირდება და ლოკოკინებს სრიალი გვიადვილდება. განა ამხელა ნიუარების გადატანას ძალა არ უნდა?

მართლაც, აბა, დააკვირდით, ბავშვებო, ლოკოკინები წვიმიან ამინდში უფრო აქტიურდებიან, რადგან უფრო ადვილად მოძრაობენ.

მხატვარი მალხაზ კუსაშვილი

ქიკეთვებრა ბეღუჩა

სიცივისგან გათოშილი,
უივუივებდა ბეღურა,
აღარც ფეხზე ეცვა რა,
აღარც თავზე ეხურა.

— დამიყარე ფეტვიო,
მეც მადლობას გეტყვიო.

ას გცოვათ?

ბატებო, ბატებო!
შიშველი ფეხები
ნეტავ, არ გეყინებათ
ყინულთან შეხებით?

არა გყავთ დედიკო,
არა გყავთ ბებია,
ნიჩაბა ფეხები
რომ გაგწითლებიათ?

ჰაუ, ჩახიგ ბეჯხია

ფარფატელა ფიფქები
ჰაუ, რარიგ ბევრია!
მოფრენილნი ზეციდან,
თითქოს ჩუმად მღერიან.

ამოვარდა უეცრად
ურჩი ქარი, აშარი,
დატრიალდა ფერხულში
ფიფქთა თეთრი ლაშქარი.

ახლა, ცეკვით დაღლილნი,
ტოტზე ჩუმად სხდებიან,
ფარფატელა ფიფქები
მართლაც ლამაზებია!

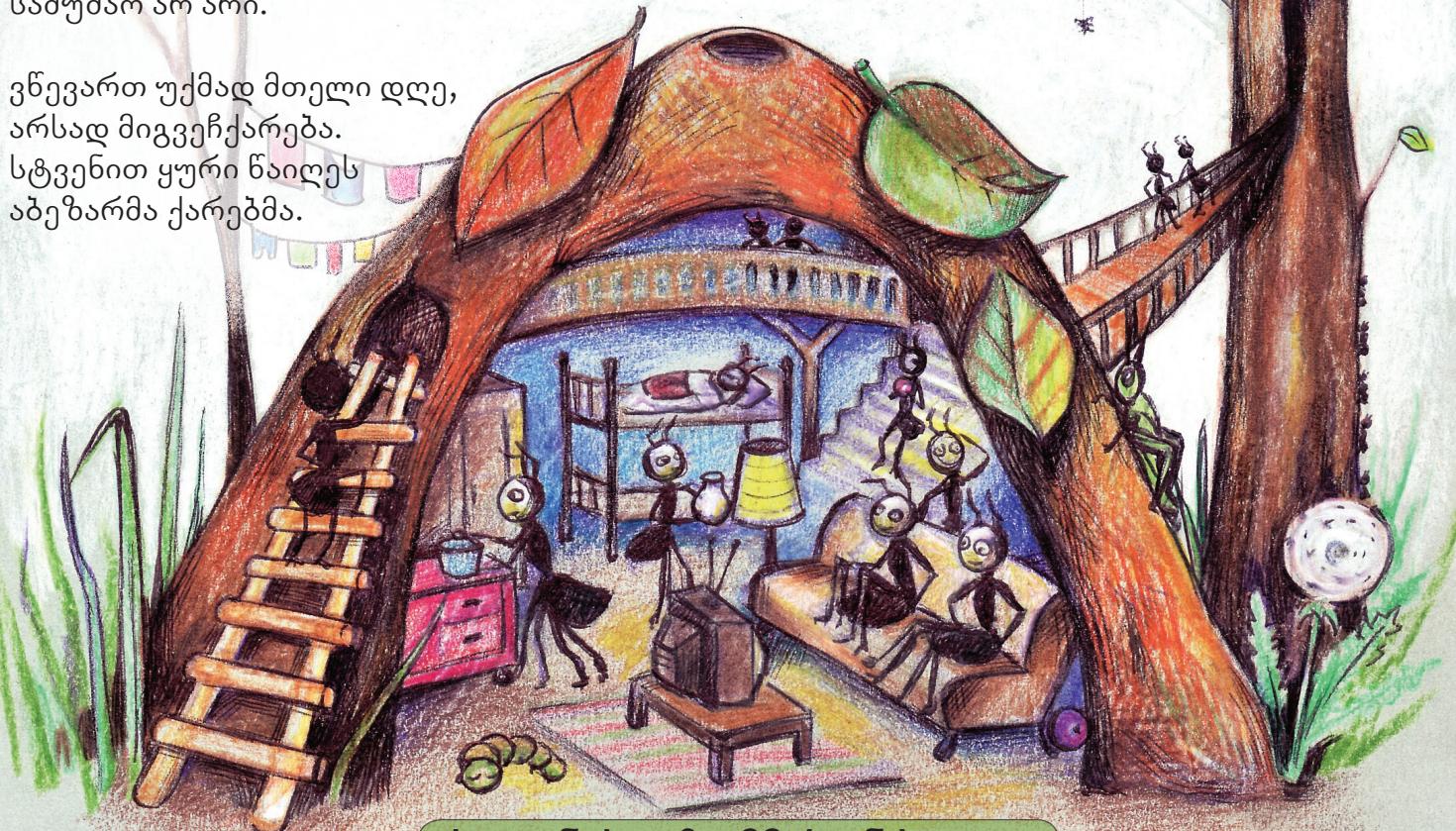

მსატვარი
როენა შელეგია

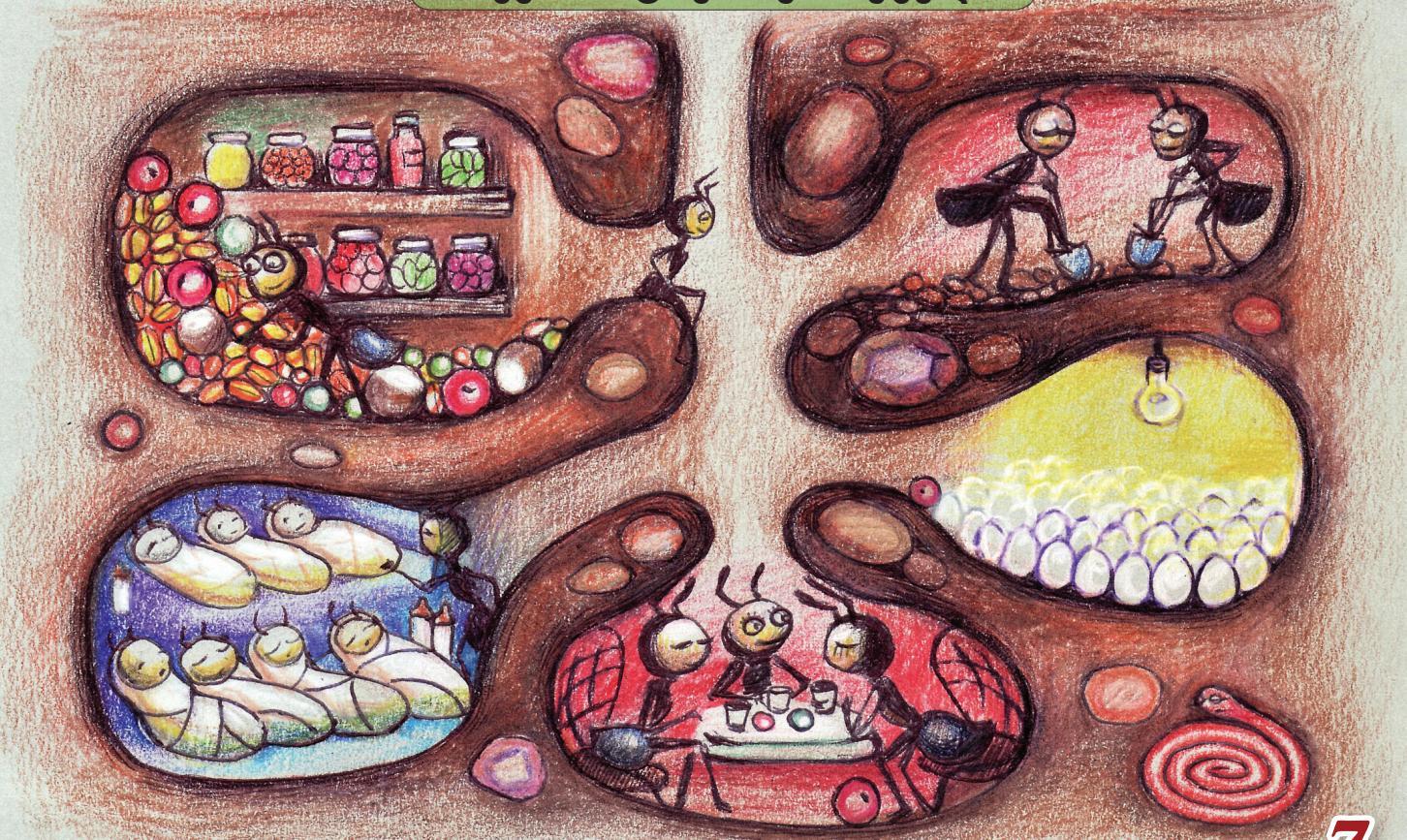
ნუხედნენ ჭიანჭველა

ნუხედნენ ჭიანჭველები,
მოვიდაო ზამთარი,
ანი რა გვეშველება,
სამუშაო არ არი.

ვწევართ უქმად მთელი დღე,
არსად მიგვეჩეარება.
სტვენით ყური წაიღეს
აბეზარმა ქარებმა.

იპოვე ნახატზე 32 ჭიანჭველა.

დეიდა ქეთოს ეს მოთხოვობა მისმა ქალიშვილმა მოგვიტანა რედაქციაში. ფურცელს ბოლოში მინანერი ჰქონდა – დედის გარდაცვალების წინა დღე. ალბათ, გულმა უგრძნო, რომ მეორე დღეს სამუდამოდ დაგვტოვებდა. ანდერძად კი ალერსი, სითბო და სიყვარული დაგვიტოვა.

ჩათვალი შილაშვილი

რედაქციაშვილი

დედამ პანია ნატო ალერსით მიაძინა. კუთხეში ატუზული ნანო კი ცრემლმორეული გაჰყურებდა მათ. მართალია, ნატოზე დიდია, მაგრამ რა, სამი წლისაც არ არის.

– ჩემო ჩიორავ! – მიუბრუნდა დედა ახლა ნანოს, სავარძელში ჩაჯდა და კალთაში ჩაისვა.

– ცრემლები? – შეწუხდა დედა, – გტკივა რამე? – გოგონამ თავი გააქნია.

– აბა? – დედამ შვილი გულზე მიიკრა. ნანოს გული ამოუჯდა.

– შენ სულ ნატოს ეფერები...

– ნატოს? ჩემო გოგონი, ნატოს რომ ვეფერები, გულში შენც მისკუპიხარ, როცა შენ გეფერები, მაშინ ნატო მისკუპია. თქვენ ხომ ჩემი შვილები ხართ, ერთმანეთის დაიკონები! – ეამბორა დედა.

– ... მაშინ, მაშინ მე მომეფერე და ნატო გულში დაისკუპე, – გადაიკისკისა ნანომ, – რა გაუმაძლარია, სულ ძუძუს წოვს და წოვს...

– შენც ასე იყავი, იმიტომაც წამოიზარდე, ნატოც გაიზრდება და მერე ორივე მე მომეფერებით...

– მამიკოს? – წარბები აიწკიპა ნანომ.

– მამიკოს სამივე მივეფერებით.

ხსენებაზე მამიკომაც შემოალო კარი, ნანომ ისკუპა დედის კალთიდან და „მამიკოს“ ძახილით შესაგებებლად კარებისკენ გაცუნცულდა.

მხატვარი
დარეჯან შილაშვილი

მხრივი დაწერი

მაია პატარელიშვილი-
გოლდაშვილისა

ბეჭებუ ბეჭები

ხეებმა და ბუჩქებმა
შეიცვალა ფერი,
შემოდგომა მოვიდა,
ფოთოლცვენა შვენის.

შემოდგომას ზამთრის
ცივი სუსხი ერთვის
და ფიფქები მოჰყვება
ციდან ბევრზე ბევრი.

მეგობახი

აუ! აუ! - ფისუნას
შეუყეფა მურიამ,-
შენისთანა მეგობარი
მართლაც საამურია.

უნ სარ იძინებს

ცხელა და ქვიშა ციმციმებს,
ყველა პატარა იძინებსა:
გოჭი ტალახში ნანაობს,
ობობა ქსელზე ქანაობს,
ბოროლას სძინავს ქართაში,
მზიას – ბებიას კალთაში.

ჯამალ დობორჯგინიძე

ჭურიანი ჭური

მელა: – მოდი, მოდი, ჩემთან ჭუკო,
ტყის ამბები გეჭუკუკუკო.
ჭუკი: – დედა მიხმობს, ძია მელავ,
სჯობს უამბოთ მურიკელას.

ტხებახა ზუხა

- აბა, განი, განი,
დაუკარით დოლი!
მე ვარ ფალავანი,
მომიძებნეთ ტოლი!
ტრაბახობდა ზურა,
ნრეში შეხტა გელა,
აჭყიპინდა ზურნა,
გაინაბა ყველა.
ტაში დაჰკრა შოთამ,
აჰყვა ქეთევანი,
მოლზე გაიშოტა
ჩვენი ფალავანი.

მხატვარი
თავა მიეაია

ზარგო ურიალიური

— მიაყურადეთ, ხვრიი... ხვრიი... თქვენც ხომ გესმით? ისე უდარდელად სძინავს, ვითომც არაფერი! არადა, უკვე კარს მოგვდგომია ახალი წელი. დათვო, ახლავე გამოფხიზლდი, ადექი, ჩქარა! — ვიშვიშებდა და მომუშტულ თათებს მთელი ძალ-ლონით იქნევდა ბუნაგის კართან ატუზული მგელი, რომელიც საახალწლო კარნავალის მოლოდინში ისე გამოწყობილიყო, შველი გეგონებოდათ.

— გაზაფხულამდე მაინც ვერაფერს გააგონებ, სულ ტყუილად ცდები და იცვეთ თათს! — დათვის გაღვიძების იმედი აშკარად არ ჰქონდა მაჩვს.

— მე ვიცი, მაგას რაც უშველის! — ყურადღების მისაქცევად დათოვლილ კუნძზე შეხტა და მრავლისმეტყველად აზიდა წარბი კვერნამ.

— აუ, ჩვენც გვითხარი, რა! — ყურები დაცქვიტეს ბაჭიებმაც და თაგვებმაც.

— რა და, საახალწლო განწყობა! ამისთვის კი საჭიროა, ყველამ, სუულ ყველამ ერთად ვიმდეროთ! — ტაში შემოჰკრა კვერნამ.

ეს აზრი ისე მოეწონათ, ბანის სათქმელად მაშინვე პირები დააღეს თხუნელებმა და თახვებმა, მაგრამ მაჩვმა დაიუინა, მარტო სიმღერით არაფერი გამოვა, ნაძვის ხე თუ არ გვექნება, საახალწლო განწყობას როგორ შევქმნითო?

— მართალს ბრძანებს! — თქვა მელამ, მხარზე ცული მოიგდო და ხელად მოაცუნ-ცულა ნაძვის ხე. მერე სიმღერაც შემოსახეს, თუმცა შედეგი არც ამას მოჰყოლია.

— იცით, საქმე რაშია? დათოვლილი ნაძვის ხეებით არის აქაურობა სავსე. საახალწლოდ თუ არ მოვრთავთ და მოვკაზმავთ, ნაძვის გარშემო ბზრიალ-ტრიალს ისე რა აზრი აქვს? — სიტყვასიტყვით ასე ბრძანა ბრძენმა ბუმ.

ნაძვის ხის გალამაზებამ, მისთვის ფერად-ფერადი ლენტების შებმამ, განსაკუთრებით ჩიტები გაახალისა.

მათი ერთიანი ძალისხმევით, სხვა ნაძვებისგან არაფრით გამორჩეული ხე თვალსა და ხელს შუა ახალი წლის წამდვილ დედოფლად გადაიქცა.

ასეთი კოხტა და ლამაზი ნაძვის გარშემო ცეკვა-სიმღერა თავისთავად უკვე დღე-სასწაულად იქცა, მაგრამ დათვმა ამ ურიამულზეც არ გაიღვიძა.

რახან სიმღერით ვერაფერს გახდნენ, სამზევეთელებმა ერთხანს ყურები ჩამოყარეს, თუმცა მოწყენილებმა დიდხანს ვერ გაძლეს.

— პიტარდები გამოასწორებს საქმეს! — სიტყვა ბოლომდე არც დაამთავრა, ასანთს ღერი ისე გაკვრა ზღარბმა.

— ბახ! ბახ! ბახახ!

ბუხ! ბუხ!

ბუხ! ბუხ!

ბახ! ბახ!

ბუხ! ბუხ! ბუუუხ! ერთიმეორეზე ხალასი ფერებით განათდა ვარსკვლავებით მოჭედი-

ლი ცა. გაგიკვირდებათ და... გულში ქოთან-ჩაკრულ დათვს ამ ხმაურშიც ძველებურად ღრმად და უდარდელად ეძინა.

— ეეპ! — არც პიტარდებმა გაამართლა. დროა, წავიდეთ, თორემ სადაცაა თორმეტი გახდა! — დანანებით ამოიოხრეს და თათი ჩაიქნიეს სამზევეთელებმა.

ის-ის იყო, დაშლა და ახალი წლის შესახ-ვედრად თავ-თავიანთ სორო-ბუნაგებში წასვლა დააპირეს, რომ ხის ფულუროდან ცი-ყვი გამოხტა.

— გოზინაყი გამისინჯეთ, აბა! ძალიან მაინტერესებს, მეათე ცდაზე გამომივიდა თუ არა?! — ტკბილი ნუგბარით თათდამშვენე-ბული ციყვი ხიდან ძირს ფრთხილად დაეშვა, თუმცა, მისი ნახელავი იქ მყოფებს მაინც არ შეხვდათ, რადგან თაფლის სურნელზე დათვ-მა გაიღვიძა, ხავსის თბილი ლოგინიდან და-ნესტრილივით წამოხტა და ბუნაგიდან სულ

ბუხუნა ტორების ფშვნეტა-ფშვნეტით გა-მოხტა.

მართალია, ციყვის გოზინაყს გემო ვერ გაუსინჯეს, მაგრამ მონატრებული მეგო-ბრისთვის საყვედური როგორ უნდა ეთქვათ ტყის ბინადრებს?! — წელინადში ერთხელ მსუნაგობა ყველას ეპატიება! — მხიარულად ჩაიჭიკივეს ჩიტებმა და საახალწლო სიმღე-რა წამოიწყეს ერთხმად.

იმ ღამეს ისე იხალისეს სამზევეთელებმა, ახალ წელს ყოველთვის ერთად შევხვდეთო, მტკიცედ გადაწყვიტეს.

ვერაფერს ვიტყვი, კარგი ტრადიცია დაამკვიდრეს.

„თბერიანის“
რომელიც მომავა

რა იქნა თხელნერა?

იქო 1. ერთ ლ იგი ქა
 'მა. მას არასოდეს, 'ა
ასეთი ცხო 'ს, ღაუძახა ს,

ჟემოარ ს. მაკრამ
 საქრა. რა იქნა ?

ერის ანებძი

საუზმე დავამთავრეთ. მაგიდას ვალა-
გებ. პურის ნამცეცებს ერთად მოვუყარე
თავი. ჩიტები უნდა დავაპურო. მახსენ-
დება უახლოესი წარსული:

ჩვენი აივნის რიკულებსა თუ დირეე-
ბზე, ფანჯრის რაფების გარეთა ფრთე-
ბზე – ყველგან პურის ნამცეცები ეყარა;
მე ვბრაზდებოდი, ვჩეუბობდი, ვასუფთა-
ვებდი პურის ნამცეცებისგან იქაურობას
და დედაჩემს ვსაყვედურობდი: – ნუ ყრი
პურის ნამცეცებს, ყველაფერი ისვრე-
ბა-მეთქი. რა თქმა უნდა, ნამცეცების
ასაკენკად მოფრენილი ჩიტები იქვე ას-
კინტლებდნენ და თუ ცოტა დამაგვიან-
დებოდა გაწმენდა, ეს სკინტლი ძვირფა-
სი სამკაულივით ახმებოდა ფანჯრის რა-
ფებსაც და აივნის რიკულებსაც.

დედაჩემი აქეთ შემომიტევდა, არაფე-
რი გაგეგება, თორემ აბა პურის ნამცე-
ცებს ნაგავში გადასაყრელად რომელი
ჭკუათმყოფელი გაიმეტებსო. და, რო-
გორც ვხედავდი, თავისას მაინც არ იშ-
ლიდა.

ბოლოს, როცა ავადმყოფობა მოეძალა
და ისე ხშირად ვეღარც აივანზე გადიო-
და და ვეღარც ფანჯარასთან მიდიოდა,
როგორც ჩანს, მაინც აგროვებდა პურის
ნამცეცებს და როგორც კი ვინმეს დახმა-
რებით ფანჯრის რაფასთან მოხვდებო-
და, ან აივანზე, აუცილებლად გაუშლიდა
ჩიტებს სუფრას.

ერთხელ, საქმისგან დაღლილს აივანი
ჩიტების ნასუფრალითა და სკინტლით
სავსე რომ დამხვდა, გაცეცხლებული
შევვარდი შინ და დედაჩემთან მივედი
საყვედურებით. ისე ვიყავი გაბრაზებუ-

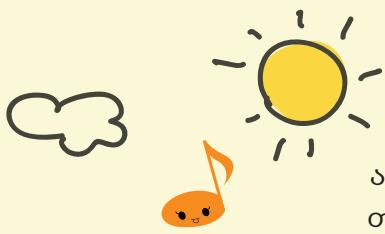
ლი, ისე მკაცრად ვუსაყვედურე, მეგო-
ნა, ვიჩეუბებდით. დედა ის ქალი არ იყო,
ადვილად დაეთმო თავისი პოზიცია, მა-
გრამ ამჯერად, ჩემდა გასაოცრად, დინ-
ჯად მომისმინა, ნაღვლიანად შემომხედა
და ასევე დინჯად მითხრა: – მე როცა აქ
აღარ ვიქნები, ჩიტები შენ უნდა დააპუ-
რო! – ეს იყო დედაჩემის ანდერძი.

მას შემდეგ, რაც დედა დიდ სოფელ-
ში გავაცილეთ და აქ აღარ არის, პურის
ნამცეცები აღარც მე მემეტება გადასა-
ყრელად, ცალკე ვაგროვებ და ჩიტებს ვა-
პურებ. და ვფიქრობ, გთხოვოთ თქვენც,
ვისაც დედები გვერდით გყავთ, სანამ ან-
დერძად დაგიბარებდნენ, ნუ გადაყრით
პურის ნამცეცებს ნაგავში, მოაგროვეთ
და ჩიტები დააპურეთ!

მე ასე ვფიქრობ, შენ?

მხატვარი
მირიან ჭავახაშვილი

ზოია ვაშაკიძე

ბეჭითია იგი,
ვისაც უყვარს წიგნი.

ღვთის მადლს იმკის დღეს იგი,
ვისაც უყვარს წესრიგი.

გამრჯეს ტყეც აქვს, აქვს წყაროც,
ზარმაცს პედი არ სწყალობს.

ჩიდებიანი აწერები ჰატანებისათვის

გადმოაღვრის უხვად მზე ფერს,
დედის გულის გამხარებელს.

უფალი გზას გინათებს,
თუ მსახურებ სიმართლეს.

არ აქვს სენი, არც შიში,
ვისაც უყვარს ვარჯიში.

ალერსს უძლვნის იმ ბავშვს მთვარე,
ვისაც უყვარს სისუფთავე.

ძლიერი აქვს კუნთი,
ვისაც უყვარს ბურთი.

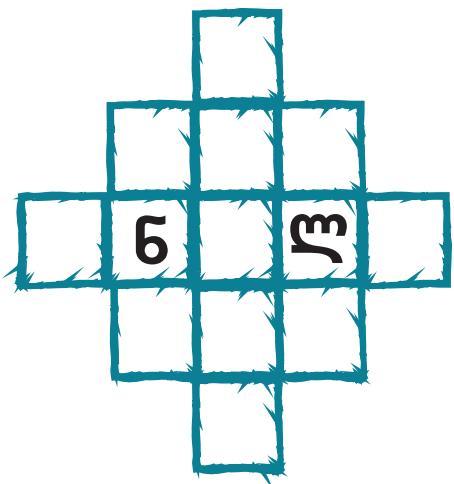
ის მიირთმევს თხილს, ერბოს,
ეხმარება, ვინც ბებოს.

მეგორნორა

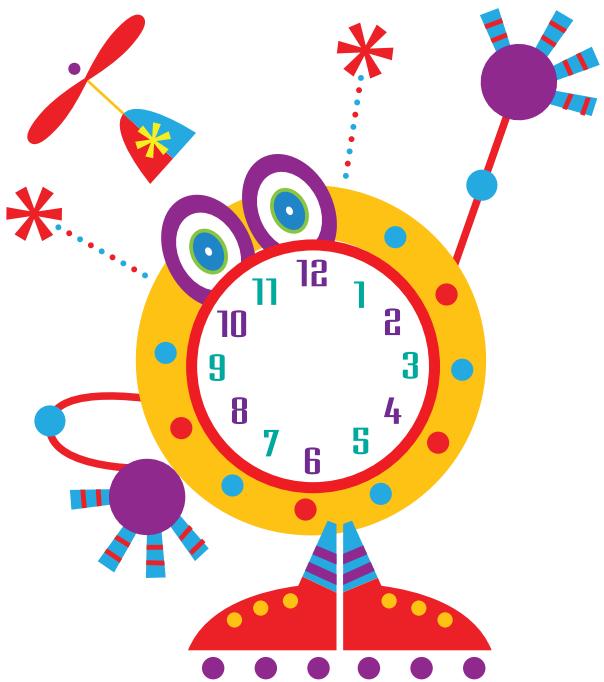

ამ ბადის უჯრებში ჩაწერეთ შემდეგი
ასოები: ოთხი პ, სამი ტ, ორი ნ, ორი ლ,
ერთი ე, ერთი ც ისე, რომ მარცხნიდან
მარჯვნისკენ გამოვიდეს იგივე სიტყვები,
რაც ზევიდან ქვევით.

სახალისო თავსაცემები

საათის ციფრთა ჯამი უდრის 78-ს.
საჭიროა, ეს ციფრები ორი ხაზით სამ
ჯგუფად გაიყოს ისე, რომ თითოეულ
ფგუფში შემავალ ციფრთა ჯამი 26-ის
ტოლი იყოს.

იპოვე 9 განსხვავება

ბანგარას და ჩემს თავიდასესალი

ტექსტი ლელა ცუცქირიძისა
მხატვარი იულია ნიკოზოსოვა

ჩემ და განგას სათაფლოაში

- დინოზავრის ნაკვალევი რომ
აღმოაჩინეს, აქაურობას უკვე სათაფლია
ერქვა. აი, იქ, ზევით აიხედე. ხედავ,
რამდენი ფუტკარია? თაფლს აკეთებენ.
ესენიც უხსოვარი დროიდან ბინადრობენ
აქ. ამიტომ დაარქვეს სათაფლია.

ისე, აქ ხორციჭამია დინოზავრებიც
ცხოვრობდნენ და...

- კი მაგრამ, მაშინ რატომ
ჰქვია ამ ადგილს სათაფლია?
დინოზავრეთი უნდა ერქვას.

- ჯერ მომისმინე,
რას ვამბობ. აქ
ბალახისმჭამელი
დინოზავრებიც
ცხოვრობდნენ. შენ ხომ
არავის ჭამ, ჰოდა, მათი
შთამომავალი ხარ.

- ხორციჭამიაო?
აი, თურმე რატომ
შეეშინდათ ჩემი
ბავშვებს, არ მინდა
დინოზავრობა, არა!

- მმ... მე ბალახზე
მეტად ტკბილეული
და ტორტი მიყვარს.

- კარგი, მაშინ
დღეიდან შენ
ტორტისმჭამელი
დინოზავრი იქნები.
დინოზავრების
ახალი სახეობის
ნარმომადგენელი.

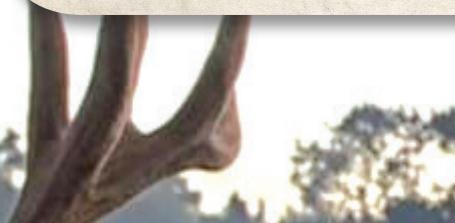
ინტერვიუ

ირემი გარეული ცხოველია და, ძირითადად, ევროპისა და აზის ტყეებში ბინადრობს; ჩვენთან, საქართველოში, გვხვდება ორი სახეობა — კეთილშობილი ირემი და შველი. ირმისებრთა ოჯახში ერთიანდება 16 სახეობა, მათ შორის — კარიბუ და ლოსი.

ირმებს მოგრძო სხეული და კისერი, წვრილი კიდურები, მოკლე კუდი, დიდი თვალები და აპრეხილი ყურები აქვთ.

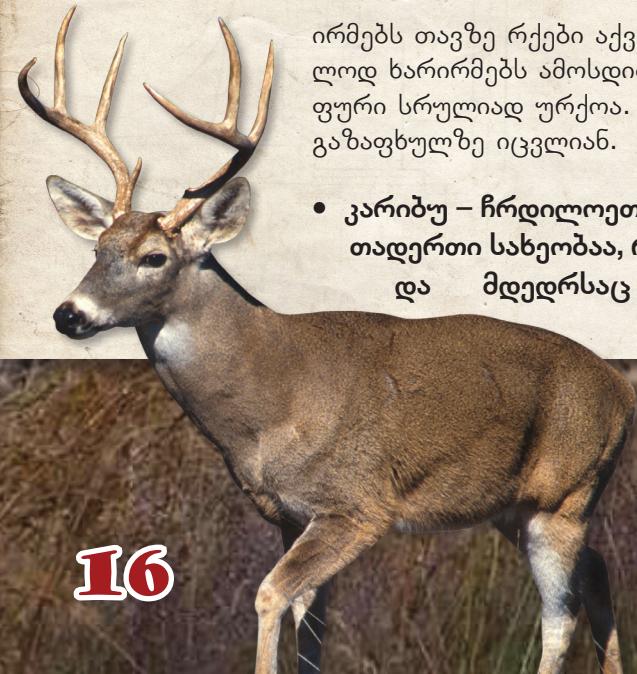

ირმები დიდ ჯგუფებად ბინადრობენ. ჯგუფის წევრებს, ასაკისა და სქესის მიხედვით, „ოჯახში“ სხვადასხვა მოვალეობა აკისრიათ. ასეთ თანაცხოვრებას ბევრი უპირატესობა აქვს: ერთობლივი ნადირობა უფრო წარმატებულია, ვიდრე ცალ-ცალკე; ასევე, გაცილებით ადვილია მტერთან გამკლავება; ჯგუფის წევრები საკვებს ინაწილებენ და ნაშიერების გაზრდაშიც ეხმარებიან ერთმანეთს.

ირმებს თავზე რქები აქვთ. რქა მხოლოდ ხარირმებს ამოსდით, მდედრი ანუ ფური სრულიად ურქოა. ირმები რქებს გაზაფხულზე იცვლიან.

- კარიბუ — ჩრდილოეთის ირემი — ერთადერთი სახეობაა, რომლის მამრსაც და მდედრსაც რქები აქვთ.

ღურია და არძა, წელი...

ღამით მოწმენდილ ცაზე მკაფიოდ ჩანს თეთრი ზოლი, რომელიც ცარგვალს კვეთს. ეს „ირმის ნახტომია“ – ვარსკვლავთა უზარმაზარი ერთობლიობა ჩვენს გალაქტიკაში.

ჩვენმა წინაპრებმა შორეულ ვარსკვლავთა გროვა ირმის ნახტომს მიამსგავსეს და შესაბამისი სახელიც დაარქევს.

ლეგენდის მიხედვით კი, ღმერთს ქვეყნად ადამიანი რომ გაუჩენია, იმაზედაც დაფიქრებულა, მას თავი როგორ შეენახა, რომელი პირუტყვი გამოადგებოდა დამხმარედ. ირემი და ხარი მოუხმია და უბრძანებია: გაიქცით და ვინც უფრო მალე გადაირბენს ცას, იმას დავასახუქრებო. ირემი გაქცეულა, მაგრამ სირბილით დალლილა და მომკვდარა, მხოლოდ მისი ნაკვალევი დარჩენილა ცაზე; ხარი დინჯად წასულა, ცოხნით და გვიან, მაგრამ მაინც მიუღწევია ცის კაბადონისთვის. ღმერთს უკურთხებია ხარი, მისი ქედი დაულოცია და ადამიანის შენახვის ტვირთი დაუკისრებია.

ირმებს შორის ხშირად იმართება ორთაბრძოლა.

ამ დროს მეტოქეები თავდახრილები დგანან პირისპირ და ერთმანეთს აფასებენ. თუ რომელიმემ ვერ გაუძლო და ჩათვალა, რომ მეტოქე უფრო ძლიერია, უბრძოლველად ტოვებს ტერიტორიას; ხოლო თუ თანაბარი ძალის მეტოქეები არიან, მაშინ იმართება ბრძოლა.

იაპონიაში არსებობს ქალაქი ნარა, სადაც ირემი იფიციალურად წმინდა ცხოველად არის გამოცხადებული. ძველ დროში ნარა სახელმწიფოს დედაქალაქი იყო. ლეგენდის

მიხედვით, ერთხელ ქალაქს სინათლის ღმერთი კასუგა ტაისა ესტუმრა — ის თეთრ ირემზე ამხედრებული და-ეშვა მთებიდან.

დღეს ქალაქში ჩასულ ტურისტებს ქუჩებში მოსეიონე ირმები ხვდებიან. საინტერესოა, რომ მომვლელები სადილზე ირმებს მუსიკის თანხლებით უხმობენ, ისინი ბეთჰოვენის მეექვსე სიმფონიას ასრულებენ. ეს ტრადიცია მეცხრამეტე საუკუნეში დამკვიდრებულა.

ბავშვთა

უემოქმედება

„დილა“ დაბადების დღეს
უძლოცავს პატარა საბას.

კაუნ მიზან
სახურავ

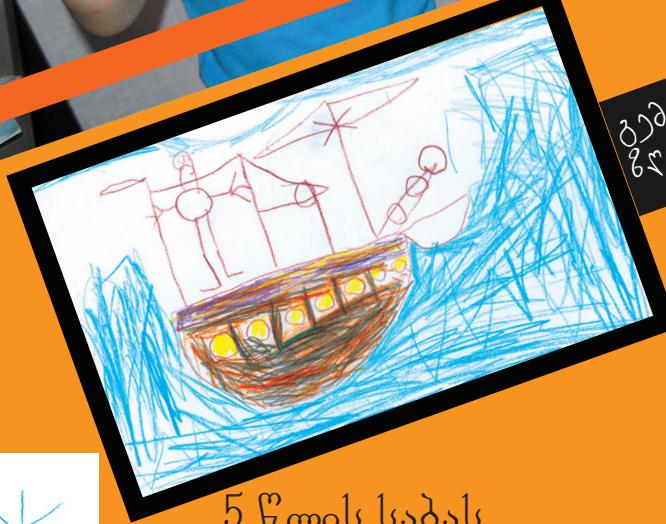
თევზები
სა
თოლიერი

კაუნ

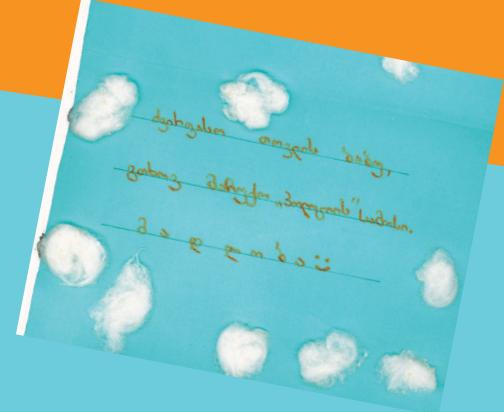
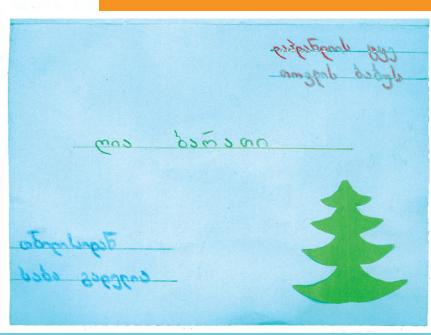
ჩიუჭი
წვერაში

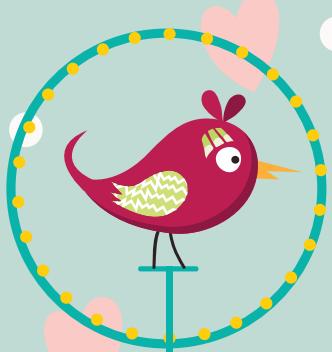
გებე
გევაული

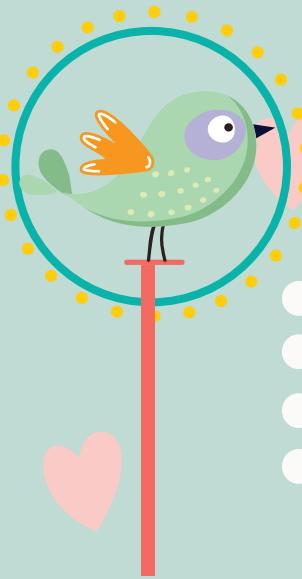
5 წლის საბას
საახალწლო სურვილები

გამოკანები

- პატარა ვარ, მუცლით ვხოხავ,
მინას ფეხს არ ვაკარებ,
მაგრამ ღონით ვინ მაჯობებს?
ჩემს სახლს ზურგით ვატარებ.
- თხა და ძროხა დაძმობილდა
ნემსის შუამავლობითა.

ანრაზები

- ყვავს აფრენა უნდოდა და ხელის აქნევას უცდიდაო.
- მიმინო რომ გაძლებაო, ხელზე ალარ დადგებაო.
- ჩემმა ტიკტიკა ენამა მევე გამარტყა ყბაშია.
- ავადმყოფი რომ მორჩება, ექიმი შესძულდებაო.

შაჩავა

- ყვავილოვან ველზე
ერთი სახლი დგას:
ასი მდგმური გადის,
ასი უვლის გარს,
სამად სამი ასო,
და ვიპოვით სახლს.
ახლა ორი ასოც
თვითონ იმან თქვას,
ვისაც სურს, რომ დაჯდეს,
მაგრამ ფეხზე დგას.

მაჯამუხა

- ან სულ არ
მოდის,
ან აგვიანებს,
არ ასუფთავებს,
.....

- წნელით ვჭერით
და ვწანით,
ხან გოდორი,
ხან – ძარი,
ნარჩენები
ავკრიფეთ,
რომ არ გაჩნდეს
.....

გ

ი

ლ

ა

ც

ე

ბ

თ

ეს გაუმარჯოს „დილასა“
ჩვენი ბავშვების ჯილასა,
განთიადი აქვს „დილასა“,
საუკუნისა კბილასა.

ჯანსულ ჩარკვიანი

„დილა“ 112 წლისაა!

მთავარი რედაქტორი დოდო ნიკივიაძე
ნახატი ყდაზე: ნანა სანაიასი
მის.: ზანდუკელის ქ. 1, ტელ.: 2 93 69 77
<http://www.dila.ge>, ელ-ფოსტა: dila1904@yahoo.com,
facebook: საბავშვო გამომცემლობა დილა
ფასი: 2.50 ლარი

საქართველოს კულტურის
და სპორტის მინისტრის
მასშტაბით

უურნალი გამოდის საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსა
და სსიპ „მწერალთა სახლის“ მხარდაჭერით.